

Preiļu
novads

Preiļu novada Goda pilsonim Pēterim Zeilem veltīta ekspozīcija

Publicēts: 13.02.2023.

[Muzejos](#)

Šī gada 10. februārī Preiļu Galvenajā bibliotēkā tika atklāta Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja veidota ceļojošā, interaktīvā ekspozīcija "Pēteris Zeile. Domu un atmiņu makšķernieks". Ekspozīcija veltīta Preiļu novada Goda pilsonim, ievērojamam kultūrvēsturniekam un filozofam Pēterim Zeilem (1928–2020) un viņa Preiļu, Pelēču, Jasmuižas un Aglonas apkaimē pavadītajai bērnībai un jaunībai. Svinīgo lentes pārgriešanu veica Pētera Zeiles māsa Zenta Vaivode un dzejniece, 14. Saeimas deputāte Anna Rancāne.

Atklāšanas pasākums pulcēja Pētera Zeiles ģimenes locekļus, draugus, viņa darba un mantojuma cienītājus, muzeju un bibliotēkas kolektīvus, skolēnus, kā arī citus interesentus. Apsveikuma vārdus teica dzejniece Anna Rancāne, Preiļu novada domes deputāti Iveta Stare un Oskars Bērziņš, Preiļu Galvenās bibliotēkas vadītāja Ilona Skorodihina un fotomākslinieks Igors Pličs. Ar muzikālu sveicienu uzstājās Preiļu Mūzikas un mākslas skolas Mūzikas nodaļas audzēknes Rita Šmeikste, Sofija Livkina un Keitija Patrīcija Kokina.

Tā kā Pēteris Zeile jau no agras bērnības visu mūžu bija saistīts ar grāmatām, ekspozīcija ir veidota lielas, atveramas grāmatas formā un tās pirmā izstādīšanas vieta ir Preiļu Galvenajā bibliotēkā.

Pelēču pagastā 1928. gada 14. janvārī dzimušā Pētera Zeiles bērnība un jaunība saistīta ar Preiļu novadu – Lielajiem Mazuriem, Pelēciem, Nīdermuižu, Jasmuižu, Aglonu, Preiļiem –, tāpēc ekspozīcijā caur viņa atmiņām, balstoties arī tālākajā P. Zeiles radošajā darbā, izcelts šai teritorijai raksturīgais kultūrvēsturiskais mantojums un ģeogrāfiskās īpatnības, vienlaikus veidojot saikni ar vispārējo Latvijas kultūrvidi, it īpaši Raiņa mantojumu. Ekspozīcijas apmeklētāji caur Pētera Zeiles bērnībā un jaunībā piedzīvotā prizmu var uzzināt, kā tika pārveidota viņa dzimtās vietas ainava, kādas bija skolas gaitas pirmskara, kara un pēckara gados, ko bērni darīja ganos un daudz ko citu par mūsu novadu un tā ļaudīm.

Ekspozīcijas nosaukums balstīts Pētera Zeiles lielākajā hobijs – makšķerēšanā, kas aizsākās bērnībā pie Dubnas upes. Tāpēc izstādes veidošanā tika iesaistīti arī Preiļu Mūzikas un mākslas skolas Mākslas nodaļas audzēkņi, kas pagājušā gada septembrī makšķerēšanas un zīmēšanas plenērā Vārkavas muižas parkā Dubnas krastā savos zīmējumos iemūžināja Dubnas zivis – šie darbi papildina ekspozīciju.

Ekspozīcijā izvietotas grāmatas no Pētera Zeiles bibliotēkas, kā arī dažādas spēles un uzdevumi bērniem. Tāpēc iepazīties ar ekspozīciju un izmantot tās piedāvātās izzinošās un radošās aktivitātes īpaši aicinām bērnus un jauniešus.

Ekspozīcija balstīta muzeja krājumā, tostarp Pētera Zeiles meitas Zanes Zeiles bagātīgajā dāvinājumā, kas saistīts ar viņas tēva personību un radošo darbību. Paldies Zanei Zeilei un viņa mātai Zentai Vaivodei par dalīšanos ar atmiņām!

Ekspozīcija izveidota ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu.

Informāciju sagatavoja

<https://www.preili.lv/lv/jaunums/preilu-novada-goda-pilsonim-peterim-zeilem-veltita-ekspozicija>